



MINDRE PROJEKTER 2023

Frederikssund Idrætsby

FORMÅL OG BAGGRUND

Formål

Byrådet i Frederikssund har besluttet at følge den såkaldte 'Hjerterytme-model' for den fremtidige udvikling af Frederikssund Idrætsby.

Modellen veksler mellem større investeringskrævende projekter (store hovedpulsslag) og mindre, økonomisk mere overkommelige, tiltag (mindre skælv), som en strategi for at holde en løbende udvikling af Idrætsbyen i gang.

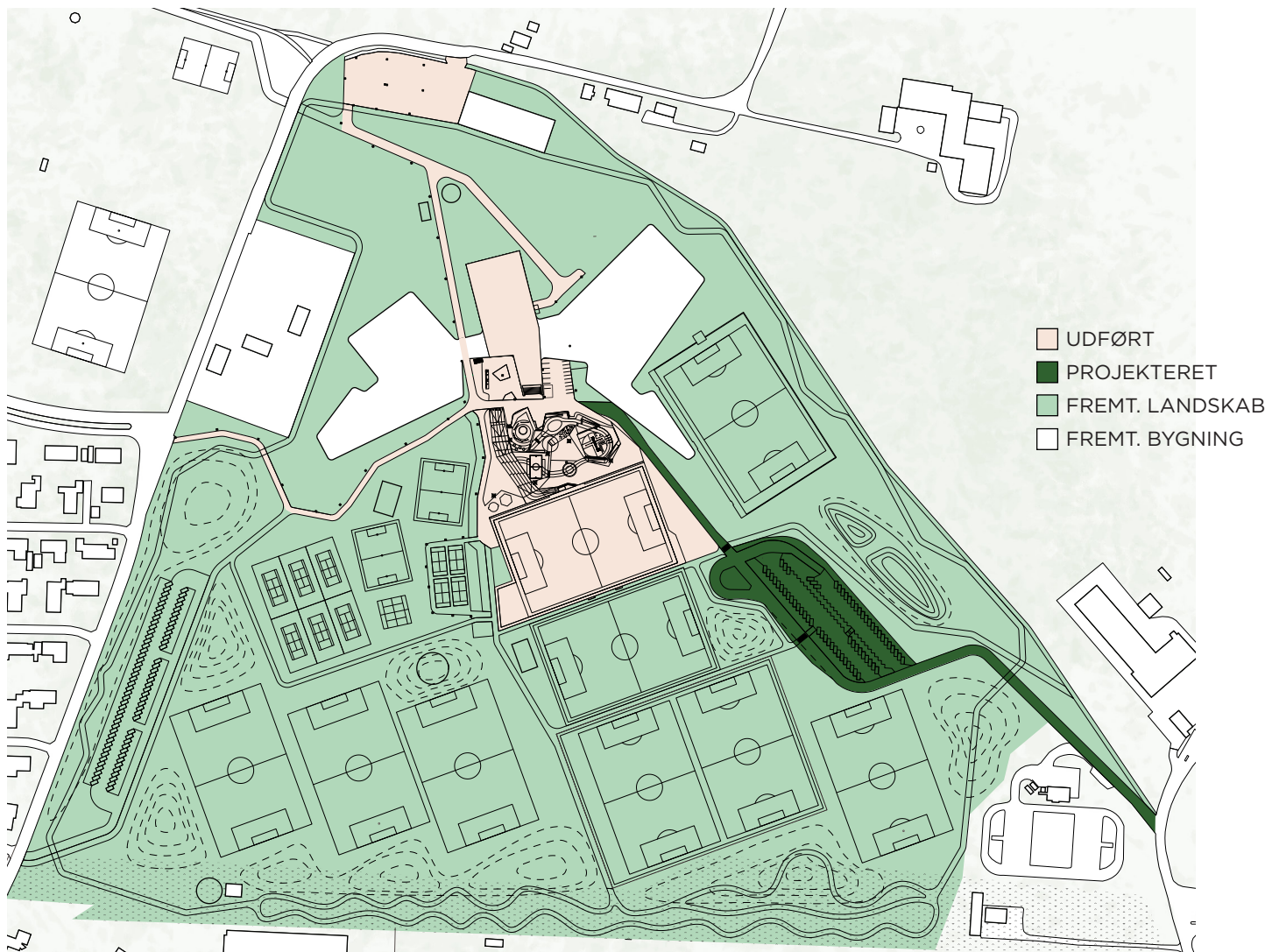
Dette hæfte beskriver og prissætter en række mindre tiltag som det kunne komme på tale at iværksætte i 2023 eller eventuelt i etaper over flere år.

Baggrund

Projekterne har overordnet været beskrevet i Helhedsplanen for Idrætsbyen og detaljeres her yderligere af arkitektfirmaet Keingart. Der tages desuden udgangspunkt i erfaringer som er blevet registreret efter ibrugtagningen af Helhedsplanens første dele. Det gælder f.eks. den hyppige blæst, som det ønskes at etablere læskærmende tiltag imod. Da læ- og stemningsskabende beplantning tager en del år om at vokse op, ses der et behov for at igangsætte plantninger i området så snart som muligt.

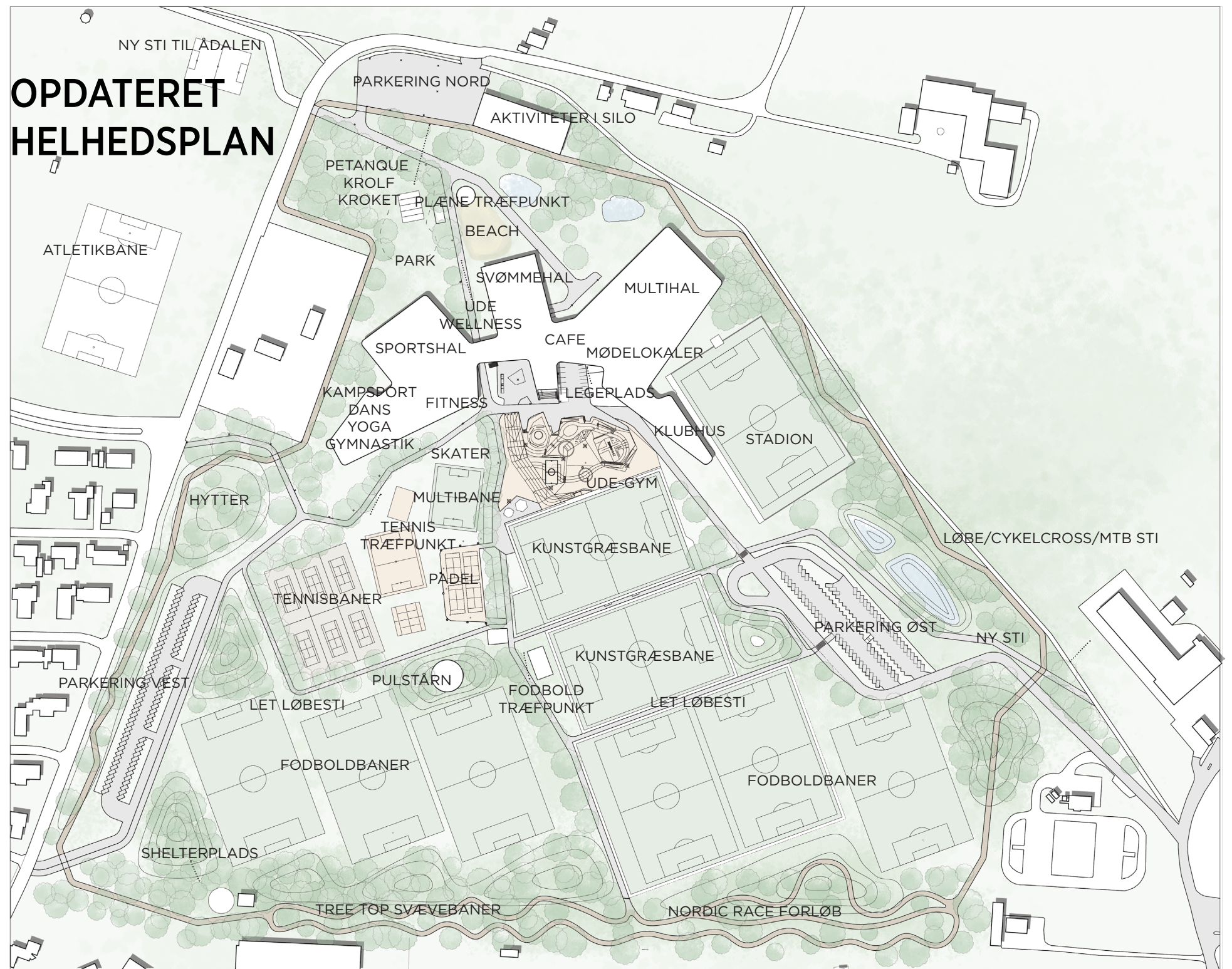
Midlertidige tiltag

Udover de permanente projekter der skitseres i hæftet her vil det være en god mulighed at igangsætte mere midlertidige tiltag som ikke kræver de store investeringer. Det kunne f.eks. være afmærkning af spor til MTB og cykelcross som blot tilkøres og evt. får lidt grus på særligt våde steder, slåning af legelabyrinter i det høje græs på grunden, naturforhindringsbane i banegraven eller en midlertidig høj jordbunke der kan være udsigtshøj.



Diagrammet viser hvilke dele af planen for Idrætsbyen der er udført, er projekteret eller kun er på idéstadiet.

OPDATERET HELHEDSPLAN



ETABLERING AF LÆSKABENDE HEGN

Vind på banerne

Når kommende anlæg som tennis, parkering vest etc. i fremtiden bliver etableret vil der mod vest opstå en række lægivende volde og beplantninger.

Da der på kunstgræsbanen og ved den udendørs gymnastiksal i dag kan konstanteres hyppige vindstød, der fortrinsvis kommer fra vestlige retninger, vil det være oplagt så hurtigt som muligt at anlægge de nærmeste grønne læbælter, som også fremover kan blive stående.

Supplerende læhegn

Langs stien vest for kunstgræsbanen er der i dag plantet Balsampopler som med tiden udvikler sig til en række af høje slanke træer, og vil danne en smuk linje i landskabet. De vil imidlertid ikke give meget læ i bunden og bør derfor suppleres med en blandet læhegnsbeplantning. Denne beplantning vil, foruden at bryde vinden, bidrage til en højere biodiversitet i området for både planter, dyr og insekter. Læhegnet udføres desuden på en måde så det kan indtages af legende og nysgerrige børn. På denne måde opstår der nogle mere intime rum i forbindelse med den store åbne boldfælle.

Stemningsgivende lunde

I den sydlige kant af Den Udendørs Gymnastiksal ligger nogle arealer som blot er groet til med græs og lokale arter. Det ville bidrage til en mere intim og naturpræget stemning hvis der på disse arealer plantes nogle mindre lunde, som også kan være lægivende.

Plantevalg til læhegn

Pga. pladsen foreslås det 3-rækkede læhegn som plantningsmodel. Modellen er velkendt fra de mange km læhegn især plantet i Jylland.

Et særligt træk ved dette forslag er, at der ikke bruges såkaldte ammeplanter, da erfaringerne viser at ammeplanter ofte ikke fjernes i tide, og derved ødelægger plantningerne.

De valgte arter er særdeles livskraftige, og sammen med stedet jordbund, vil et 5 årigt læhegn være oppe i 4 – 6 meters højde.

Det trerækkede læhegn består af nogle få arter af store træer som:

stilkeg - *Quercus robur*,
ask - *Fraxinus excelsior*,
fuglekirsebær *Prunus avium*.

Mindre træer som:

navr - *Acer campestre*,
engriflet tjørn - *Crataegus monogyna*,
hæg - *Prunus padus*.

Buske som:

dunet gedeblad - *Lonicera xylosteum*,
Kvalkvæd - *Viburnum opulus*,
æblerose - *Rosa rubignosa*,
benved - *Euonymus europaeus*,
fjelddribs - *Ribes alpinum*
rødkornel - *Cornus sanguinea*,
tørst - *Rhamnus frangula*,
vrietorn - *Rhamnus cartharticus*,

Kombinationen mellem disse vil gøre at de altid vil dække af for hinanden, hvis en art har et dårligt år. Med artsvalget er der lagt vægt på funktionen læ, dyrkningssikkerhed og nytte for biodiversiteten.

Plantevalg til lunde

Lundene dannes af flere ens aldrende træer og oftest af samme art. Lundene her anbefales plantet som en blanding af småplanter af træer og buske. Det skal efterhånden udvikles til lunden, ved at udvælge de bedste træer og fjerne andet. Buskene er med til at sikre at træerne vokser til og op. De skaber det gode vækstmiljø i bunden. De fleste buske fjernes når træerne bliver store, og man kan gå og slå lejr under træerne eller bruge lunden som træfpunkt.

Der anvendes arter svarende til læhegnet.

Udviklingstiden vil være 10-15 år. Herefter kan man tillade at græs og urter overtager pladsen efter buskene.

Nogle lunde bør bevare bunden af buske, da de indgår i den lægivende beplantning.

Den særlige OAKS - eg.

I feltet mellem løberampen og asfaltstien er der allerede plantet en særlig eg som symbol for det lokale amerikanske fodboldhold Oaks.

Egetræet er podet med en stikling fra en af "de tre ege" - der står i Nordskoven ved Kulhuse.

Egen skal have særlig pleje og beskyttelse, evt skal der plantes støttende buske omkring.

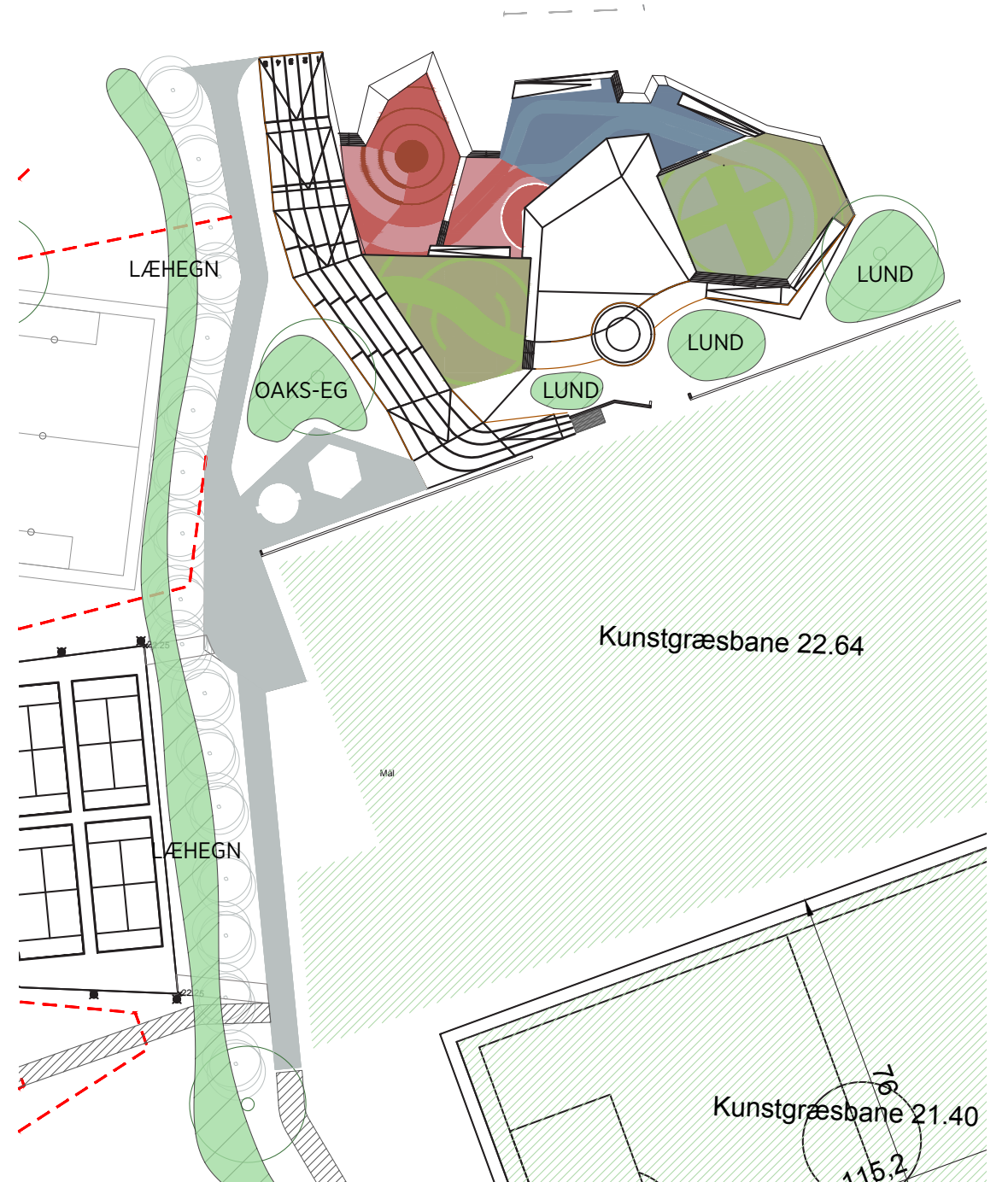
LÆHEGN OG LUNDE



Tre-rækket læhegn, her blomstrende



Lægivende lund



Kort over læhegn og lunde. Mål 1:1000

SANDOMRÅDE TIL BEACHHÅNDBOLD OG -VOLLEY

Stranden på bakken

Lige ud for svømmehallens store nordvendte vinduer er det oplagt at anlægge et sandområde hvor der kan dyrkes forskellige former for strand sport. Her kan der både spilles beach-håndbold og beach-volley.

Den eksisterende fordybning udviddes og tilrettes, så der kan anlægges et stort sammenhængende sandområde. Området dimensioneres så der kan etableres to beach-håndboldbaner på 27x12 meter samt tilhørende sikkerheds zoner. 2 beach-volleybaner kan inkluderes i disse arealer.

På grund af områdets givne geometri med de to tilkørselsveje på to sider og svømmehallen på den tredje side, må der i enkelte hjørner gås på kompromis med sikkerhedszonens bredde ved håndbold.

Opvarmning, ophold og leg

På skrænten fra svømmehallen ned mod banen indlægges der nogle vandrette siddetrin i beton.

Trinnene kan bruges som tribune når der spilles kamp på den forreste bane.

På den østlige side placeres også nogle siddetrin som afgrænser et ekstra sandområde, hvor tilskuerne kan sidde med fødderne i sand, eller børnene kan lege uden at forstyrre spillet på banen. Her kan der også varmes op og trænes.

Hegn

Der opsættes transparente hegn bag de mål der vender ud mod omgivelserne til at opfange vildfarne bolde. Der opsættes ikke hegn inde i sandområdet.

Plantevalg til beachområdet

Beplantningen her skal bidrage til en stemning af strand og nærhed til havet. Dvs. at der her bruges planter med gråligt eller gråt løv samt tørketålende planter.

Det kunne være *Pilebladet Pære*, *Pyrus Salicifolia* eller *Hvidbroget Cornel*

Mod øst kan der plantes lave buske der giver lidt rygdækning på tilskuerpladserne og skaber et mere intimt rum.

Det kunne være særlige nye arter af Sommerfuglebusk med gråligt løv.



Pilebladet Pære



Kort over Beachområde. Mål 1:500

FRUGTHAVEN MED PETANQUE, KROLF OG KROCKET

Den aktive frugthave

Området i Idrætsbyens nordvestlige hjørne er i Helhedsplanen reserveret til en parklignende have. Terrænet skråner her let ned mod ådalen og der er udsigt over søen. Det er et mere roligt hjørne af Idrætsbyen og velegnet til aktiviteter med lav puls som petanque, krolf og krocket. Haven tilplantes med højtstammede frugttræer som beskrevet overfor og langs kanten ud mod skel plantes et tæt læhegn.

Etaper

Anlægget af træpunktet og frugthaven kan eventuelt opdeles i etaper. Der kunne eksempelvis i etape 1 anlægges nogle af petanquebanerne, suppleret med en overdækket terrasse. Da frugttræerne er længe om at vokse sig store ville det dog være formålstjenligt at plante dem med det samme.

Et træpunkt

For at etablere et sted der kan tiltrække brugere skønnes det nødvendigt at etablere et træpunkt, med nogle få indendørs funktioner i pavilloner som toilet, tekøkken og et mindre opholdsrum. Der bør også være en terrasse hvoraf en del kan være overdækket, så man kan gå i ly når der kommer en byge.

Petanque

Petanqueklubben har tidligere udtrykt ønske om at etablere sig i området og har behov for 12 baner i fuld størrelse så der også kan arrangeres stævner. Det foreslås at placere banerne som en art terrasser der følger terrænfaldet. Ved hver bane er der et opholdsområde og en bænk at sidde på.

Plænen

Der anlægges en velplejet plæne tæt på træpunktet hvor der kan spilles krocket eller arrangeres holdtræninger på græsset. Plænen er samtidig et forsamlingssted når der arrangeres større events. Herfra udgår også krolf og frisbeegolf som spilles i lysninger og mellem frugttræerne.

Belysning

For at udvide brugs-tidsrummet kan der etableres mindre lysmaster med spots der sikrer en grundbelysning på terrassen, den forreste del af plænen og de øverste petanquebaner.

Plantevalg til frugthaven

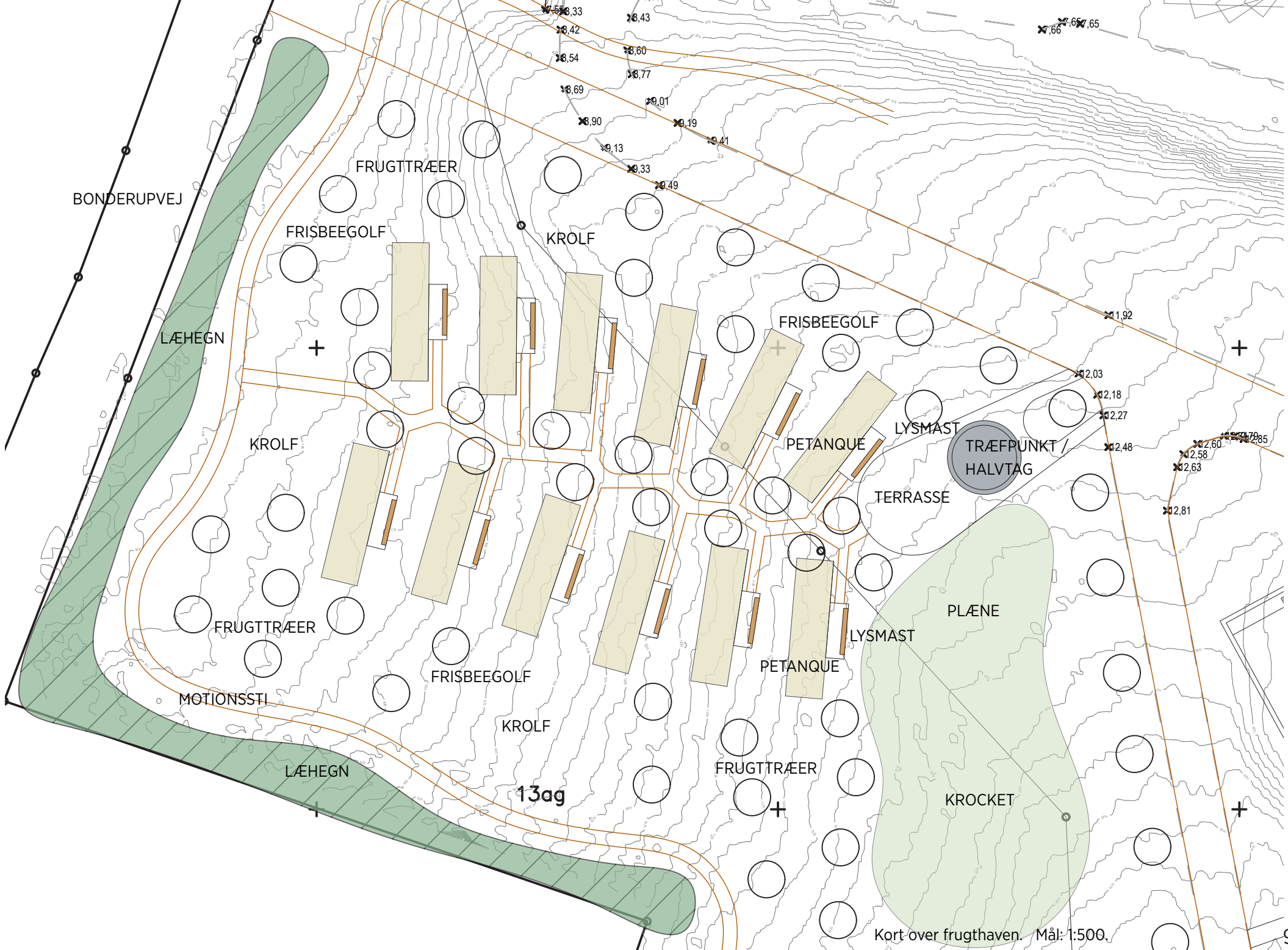
Frugthaven bevæger sig omkring aktivitetsarealet for petanque m.m.

Hegnet mod naboen og op langs Bonderupvej bør yderst bestå af hegnende buske og mindre træer. Indad kunne buskene bestå af forskellige buske med spiselig frugt. I kanten af hegnet og ude i selve det aktive areal plantes frugttræer, formeret på vildstamme eller tiltrukket med høj stamme. Her skal være plads til spil. Det tager mindst 5 år for disse træer at etablere et rodnet der passer til toppen. I de første mange år bør der ikke vokse græs ind til træernes stamme.

Her satses på løvfarver, blomstring, frugt, og oplevelsen af at gå gennem en frugthave. Valget af frugt og bærsorter vil være op til brugernes eget valg af de sundeste og bedste arter af frugt og bær. Det kunne være æblesorter som *Ingrid Marie*, *Cox* og *Holsten*, pæresorter som *Conference* og *Concord* og kirsebær som *Lapin* og *Merton Glory*.



Frugthave med slåede stier



BONDERUPVEJ

LÆHEGN

FRUGTTÆER

FRISBEEGOLF

KROLF

FRISBEEGOLF

KROLF

PETANQUE

LYSMAST

TRÆFRUNKT /
HALVTAG

TERRASSE

FRUGTTÆER

PLÆNE

LYSMAST

PETANQUE

MOTIONSSTI

KROLF

FRISBEEGOLF

FRUGTTÆER

KROCKET

LÆHEGN

13ag

Kort over frugthaven. Mål: 1:500.

ØKONOMISK OVERSLAG

Område	Type	Mæng.	Enhed	Enhedspris	Ialt	Håndværkerudg.	Inkl. Omkostninger
Læhegn	Jordbehandling inkl. renhold 2 år	1.200	m2	5	6.000		
	Muldtilførsel	150	m3	250	37.500		
	Planter	200	lbm	50	10.000		
	Plantning	200	lbm	110	22.000		
Lunde	Jordbehandling	1.000	m2	5	5.000		
	Muldtilførsel	150		250	37.500		
	Planter	1.000	m2	8	8.000		
	Plantning	1.000	m2	16	16.000	142.000	173.240
Beachområdet	Udgravning og tildanning af skrænter / fordybning	400	m3	800	320.000		
	Bund af drænende stabilgrus	400	m3	300	120.000		
	Dug under sand	1.280	m2	100	128.000		
	Indfill af sand	400	m3	450	180.000		
	Kanter omkring sand	145	lbm	400	58.000		
	Siddeplinte beton	250	lbm	800	200.000		
	Beplantning	45	lbm	1.000	45.000		
	Beachvolley baner inkl. net	2	stk	23.500	47.000		
	Beach håndbold mål	4	stk	10.000	40.000		
	Boldhegn	30	lbm	2.000	60.000		
						1.198.000	1.461.560
Frugthaven	Nivellering af baner og stier	1.300	m2	200	260.000		
	!,5 m sti mellem baner, stenmel	200	lbm	650	130.000		
	Petanquebaner, stenmel	12	stk	25.000	300.000		
	Terrasse	180	m2	650	117.000		
	Græsplæne	850	m2	100	85.000		
	Træfpunkt	70	m2	18.000	1.260.000		
	Rensning og klargøring af jord	10.000	m2	3	30.000		
	Muldtilførsel	300	m3	250	75.000		
	Frugtræer, store, inkl. plantning	50	stk	3.500	175.000		
	Læhegn	150	lbm	200	30.000		
	Belysning inkl installation	2	stk	40.000	80.000	2.542.000	3.101.240
Sum						3.882.000	4.736.040